

Posudek
oponenta na diplomovou práci
Rasová hygiena v nacistickém Německu.
Autor: Bc. Klára Setničková

Bc. Klára Setničková si za téma své diplomové práce tzv. rasovou hygienu v nacistickém Německu.

Svou práci rozdělila do pěti částí, z nichž první tři se zabývají vznikem a historickým vývojem eugeniky, která byla ideovým východiskem tzv. rasové hygieny prosazované a v praxi prováděné zejména nacisty. Ve čtvrté části zmiňuje známou konferenci ve Wannsee a poté stručně pojednává o koncentračních táborech, v nichž bylo realizováno rozhodnutí o tzv. konečném řešení židovské otázky. V poslední páté části pak autorka uvádí v návaznosti na norimberský proces příklady lékařských experimentů prováděných na lidech pocházejících podle nacistických teorií z méněcenných ras.

Připomínky.

I když se jedná o diplomovou práci, na níž jsou kladeny menší nároky než na doktorské práce, měla by podle mého názoru obsahovat v úvodní části pojednání o základní literatuře, která se vztahuje ke zpracovávanému tématu a její zhodnocení. Z toho by pak i vyplynulo, do jaké míry se autorka pokouší o nějaké své „uchopení“ tématu a přispění k jeho eventuálnímu hlubšímu poznání, nebo zpracování z určitých úhlů pohledu. O pramenech částečně pojednává v první části své práce.

Pasáže obsahující popisy koncentračních táborů jsou podle mého názoru nadbytečné; neobsahují žádné popisy experimentů, jak uvádí autorka ve struktuře práce (s. 11). Těmi se zabývá až v závěrečné páté části.

V závěru by se měla více zabývat rozdílem mezi eugenikou obecně a jejím pojetím v nacistických teoriích o rasové hygieně.

Domnívám se, že část spisů, uváděných autorkou v seznamu použité literatury, představuje prameny (např. Darwin, Gobineau, Hume aj.), měly by být tedy řazeny do skupiny „prameny“.

Konečně bych chtěl autorku upozornit na publikaci „Lékaři hanby. Pravda o lidských morčatech v Osvětimi“ od Betty Truckové a Roberta-Paula Trucka, která je založená na osobním svědectví dr. Leóna Landaua, který zažil Osvětim (vyšla v roce 1984).

Pokud by se chtěla autorka tímto tématem zabývat i v budoucnu, mohla by svou pozornost zaměřit mimo jiné i na působení „Institut für Sozialanthropologie und Volksbiologie“, který patřil pod filosofickou fakultu německé UK a na činnost jeho ředitele Kala Valentina Müllera, případně i jeho spolupracovníků.

Hodnocení.

Předložená diplomová práce je logicky strukturovaná, drží se zadaného tématu a představuje zdařilou kompilaci na základě původní české a překladové literatury. Autorka částečně využívala i tištěné prameny. Po stránce obsahové i formální vyhovuje všem požadavkům kladeným na diplomové práce. Přes výše uvedené připomínky diplomovou práci Bc. Kláry Setničkové hodnotím známkou „výborně“.

V Praze 28. května 2014

Doc. PhDr. Bedřich Nosek, CSc.
Katedra bibliistiky a judaistiky UK HTF.